

Oratio gratitudinis
al academicianului Gheorghe Duca
la inminarea insemnelor de DHC a Unuversitatii Apolonia din Iasi,
1 martie 2018.

Multstimată doamnă Rector, doamna profesor universitar Rodica Ghiuru,
Multstimate domnule președinte al Universității, domnule profesor universitar Vasile Burlui,
Onorați membri ai Senatului Universității,
Distinsă audiență,
Doamnelor și domnilor,
Dragi studenți,

Cu această deosebită ocazie, exprim întreaga mea grațitudine Universității pentru decizia de a-mi conferi titlul de Doctor Honoris Causa și reconfirm angajamentul meu personal, dar și al Instituției pe care o reprezint, Academia de Științe a Moldovei, de a persevera în promovarea valorilor societății bazate pe cunoaștere și a contribui la edificarea punților între oamenii și organizațiile care au același scop și aceeași finalitate în activitatea lor.

Recunosc că mă simt copleșit de emoția evenimentului de astăzi, înălțător prin semnificația lui cel puțin dublă: pe de o parte este o celebrare a cunoașterii în forma ei cea mai înaltă, pe de altă parte este vorba despre evocarea unirii de spirit și gândire a reprezentanților unei singure națiuni despărțite de vitregia istoriei și de un râu devenit hotar.

Parafrazând o celebră afirmație a lui Marcus Aurelius, *Cunoașterea de sine este prima afirmație decisivă a umanității*, putem spune că anume cunoașterea esenței sale și recunoașterea ei a consolidat forțele românilor.

Mihai Eminescu, referindu-se la neamul nostru, exprimase această idee în stilu-i inconfundabil de concis, clar și de netăgăduit: *Politicește putem fi despărțiți, dar unitatea noastră de rasă și de limbă e o realitate atât de mare și de energică, încât nici ignoranța, nici sila n-o pot tăgădui... Azi limba este una, azi datina e una, rasa e una și etnologic e unul și același popor, care nu mai doarme somnul pământului și al veacurilor.*

Doamnelor și domnilor, suntem în anul în care sărbătorim o sută de ani de la momentul săvârșirii actului Marii Uniri, când s-a împlinit în formă legală și oficială năzuința românilor de a se întregi într-un singur stat, punându-se sub ocrotirea unui singur domnitor și apoi a unei singure

Coroane. Astăzi ne aflăm în inima de odinioară a țării devenită acum un secol România Mare, Iașiul fiind capitala de la care a pornit Întregirea, care a cunoscut și găzduit mințile luminate ale strămoșilor noștri crescute de-a lungul anilor prin seva ideilor înaintașilor acestui pământ.

Alexandru Ioan Cuza, cel care a înfăptuit unirea politică a românilor, a pus bazele dezvoltării României Moderne, creând un Parlament unic, un Guvern Unitar și adoptând o primă constituție românească, este și el vlăstarul pământului său și urmaș al cugetului neamului său.

Lucius Areneus Seneca a fost extrem de providențial afirmând că *Omul va fi uitat, însă ideea nu moare niciodată*. Or ideea este privilegiul spiritului cultivat, dezvoltat, elevat, hrănit prin lecturi și exercițiu continuu, deprins să călătorească liber între discipline, națiuni și spații, provocat să cuprindă ceea ce ar părea că nu poate fi cuprins.

Cunoașterea, care prin ea însăși înseamnă putere (amintim pe Francis Bacon) este rodul călătoriilor spiritului și a căutărilor permanente pe care omul le înfăptuiește clipă de clipă și care îi înobilează existența, firea, calitatea. Pornind de la dorință și trecând drept călăuză, cunoașterea îl face pe om deopotrivă entuziasmat și întristat, fericit și îndurerat, credincios sau ateu, căci *Cunoașterea adevărată este și cel mai mare întuneric* (Emil Cioran).

Înmagazinată în mințile și cărțile lumii, cunoașterea adevărată este cea care domnește societatea modernă și caută căi spre inimile celor care au menirea să ducă progresul spre noi orizonturi. Universitățile, Academiiile, școlile științifice sunt templele cunoașterii în care adevărul științific este instanța supremă.

Noi, slujitorii adevărului și al templului cunoașterii deopotrivă, suntem primii chemați să reafirmăm și să reamintim generațiilor în creștere că *Nevoia de unitate este cea mai profundă și mai nobila nevoie a spiritului omenesc* (Jean Jaures). Uniunea Europeană este un exemplu de materializare a acestui deziderat la scară multinațională. Totodată este un model de urmat atunci când vine vorba de națiunea însăși și integritatea ei.

Românii reprezintă un popor cu potențial uman deosebit, cu pământ bogat și darnic, cu un destin scris în stele, cu oameni care să trăiască acest destin. Românii sunt un popor care au aflat adevărul despre esența lor și l-au declarat lumii întregi. Romanii sunt un popor care vor să trăiască acest adevăr astfel ca viața lor să fie adevărată.

Trăiască Cunoașterea!

Trăiască Adevărul!

Trăiască Națiunea!

